

חַת־ת לַיּוֹם רַבִּיעִי פְּרֻשֵׁת וַיֵּרָא י"ז מֵר-חֲשׁוֹן, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חַמֵּשׁ / רַבִּיעִי עִם רַשִׁ"י

לוט ברח מסדום שעומדת להחרב. המלאך הסכים שלוט יברח לבלע, העיר החמישית והקטנה מבין הערים שעתידות להחרב. היות שזו היתה עיר יחסית חדשה, רק בת חמישים, לא עברו בה יותר מדי עברות.

המלאך אמר שה' לא יחריב את העיר בטובה ללוט. "אולם הזדרז". לוט ברח לבלע, שנקרא גם צוער (מלשון צעיר) מכאן ולהבא. העיר קבלה את שמה החדש להזכיר שנצלה כיון שנעשו בה מעט עברות.

לוט הגיע לצער בבקרה. ה' החל להוריד גשם על סדום ועמורה. בהתחלה היה זה גשם רגיל, למקרה שאנשים שחיים בערים אלו עוד ינסו לחזור בתשובה. באשר הם לא, ה' המטיר גשם חזק מאד. ואז הרים ה' את האדמה והפך את הערים מלמעלה למטה.

אשת לוט רצתה לראות מה קורה והסתכלה לאחוריה. היא נענשה על כך שהסתכלה בזמן שאמרו לה שלא להסתכל ונהפכה לנציב מלח. הענש הזה עבורה היה "מדה כנגד מדה", זה תאם לעברה שהיא עברה. כיון שאשת לוט לא רצתה לתת מלח לאורחים שלה.

אברהם התעורר בבקר להתפלל שחרית (אברהם אבינו החל את הענין של תפילת שחרית, אותה מתפללים עד ימינו) באשר אברהם התעורר הוא ראה עשן עולה מהמקום שבו היו סדום ועמורה.

למרות שלוט קבל רשות לגור בצוער, הוא חשש כיון שהיא היתה קרובה לסדום.

הוא ברח למערה. ה' עשה שבמערה יהיה יין. הבנות של לוט חששו שלא רק סדום נחרבה, אלא כל העולם נחרב כמו בזמן המבול. הן סברו שאם לא יהיו להם ילדים, לא ישארו בעולם עוד אנשים. לכן הם החליטו לשקר על אבא שלהם ולגרום לו להתחתן אתם כדי שיהיו להם ילדים. הן גרמו לו להשתפר וכאשר היה שכור, הן התנהגו כאלו הן מתחתנות אתו. לשתייהם נולדו תינוקות- מואב ובן עמי. (העם עמו מגיע מבן עמי)

אחרי שהערים סדום ועמורה חרבו, הפסיקה תנועת האורחים לכוון חברון, ולכן אברהם החליט לעבור דירה למקום קרוב ליותר אנשים ולכן נסע עד שהתקרב לעיר בשם גרר. בדיוק כמו במצרים, אנשי גרר שאלו על שרה. אברהם אמר (כמו בפעם הקודמת) ששרה היא אחותו.

מלך גרר, אבימלך, שלח שליח להביא את שרה אליו. אולם כאשר התקרב לשרה, המלאך לא אפשר לו לנגוע בה והביא על אבימלך מחלה. ה' בא לאבימלך בחלום ואמר לו שהוא עומד למות כיון שנסה לקחת את שרה.

אבימלך טען שזו אינה אשמתו שכן הוא חשב שהיא אחות של אברהם. ה' אמר לו להחזיר את שרה ושאברהם יתפלל עבורו. אבימלך החזיר אותה אבל בעס מאוד על אברהם.

אברהם הסביר שבכך ששאלו אם שרה היא אשתו או אחותו הוא מיד ידע שאין להם יראת שמים. שאלה מעין זו מראה שאדם לא רוצה להתנהג כראוי. לכן, כדי להציל את חייו היה עליו לומר שהיא אחותו.

אבימלך הבין שאברהם צודק, ונתן לו הרבה מתנות כיון שהצטער על מעשיו. אברהם התפלל עבור אבימלך והוא נרפא ממחלתו. אבל לפני ששמע את תפילת אברהם וגרם לאבימלך להתרפא, ה' זכר שאברהם צריך עבור עצמו- ברכה לבן.

לכן ה' גרם ששרה תהיה הרה (מכאן לומדים שהמתפלל על חברו נענה תחלה).

בפסח, בשנה שאחר כך נולד לשרה בן! ה' עשה שיצחק יהיה דומה בדיוק לאברהם, כדי שאף אחד לא יוכל לחשב שיש כאן אבא אחר.

אברהם קרא לבן שנולד לו יצחק כמו שה' אמר לו וערף לו ברית מילה כאשר היה בן שמונה ימים.

תהלים / יום י"ז לחדש פרקים פ"ג- פ"ז

בתהלים היומי, פרק פ"ד, ישנו פסוק מיחד שעליו לומדים גם בתנ"א "כי שמש ומגן ה' אלקים". השמש היא משל לה', היות שהשמש מאירה בעוצמה רבה. אם השמש תאיר עלינו בכל הכח, העולם יתחמם מאוד.

העולם ראוי למגורים בו רק מכיון שלשמש יש "כסוי" מגן מהקרנה המסכנת וכך אנו יכולים להנות מאורה.

כך הדבר לגבי ה'. החיות משם הויה היא כה חזקה, שבמצב זה לא נתן ה' שיהיו אנשים נפרדים מה', כלנו היינו מתמזגים עמו. אבל השם אלקים מכסה על שם הויה כך שהעולם יכול להמשיך ולהתקיים כפי שאנו רואים ומכירים אותו.

הגמרא אומרת שלעתיד לבא, ה' יוציא את החמה מנרתיקה (הכסוי שלה) ויביא רפואה שלמה לעם ישראל.

(בפסוק נאמר שאפילו היום יש לשמש כח מרפא, אבל אז הכח יהיה חזק הרבה יותר).

זאת מכיון שלעתיד לבא לכלם יהיה את הכח לראות שה' אחד ושום דבר לא יוכל למנוע מאתנו להיות בריאים וחזקים ולחיות כמו שיהודי צריך לחיות.

תנ"א / אגרת הקדש סימן כ"ח (י"ז מרחשון שנה פשוטה)

ר' לוי יצחק מברדיטשוב היה מחתן של האדמו"ר הזקן, הבן שלו התחתן עם הבת של אדמו"ר הזקן. כאשר ר' לוי יצחק עוד היה בחיים בנו, ר' מאיר נפטר.

האדמו"ר הזקן שלח אליו את האגרת כדי לנחם אותו באבלו.
כאשר התורה מספרת על פטירת מרים, זה נכתב בסמיכות למצוות פרה אדומה.
החכמים מסבירים שבדיוק כפי שפרה אדומה יכולה לטהר אדם מהטמאה הגדולה ביותר, כאשר צדיק נפטר, הוא מביא לכפרה אפילו על העברות הגדולות ביותר שיהודים עוברים.
מצוות פרה אדומה כוללת פרטים רבים מאוד. כאשר מקימים מצוה לכל פרטיה ודקדוקיה כפי שכתובים בתורה, הדבר מביא לחיות רבה של ה' בעולם. בגלל כח זה היא יכולה לטהר אפילו את הטמאה הגדולה ביותר.
מחר בעזרת ה' נלמד מה קורה כאשר צדיק מסתלק ומדוע שני העניינים דומים.

היום יום / י"ז מרחשון

אדם עלול לחשב "מה כל כך גרוע אם אני מפסיד היום למוד תורה או קיום של השליחות, מחר זה יום חדש, בעזרת ה' הוא יתן לי חיים ארבים ושנים ארכות, תמיד יהיו עוד הזדמנויות".
זו לא הדרך שבה יהודי צריך לחשב. צריך להזהר שלא לבזבז זמן.
יש לנצל כל רגע עבור תורה ומצוות. כיון שלכל רגע יש כח מיוחד שנמצא ופועל רק ברגע הזה.
הכח הזה שוה רק אם הרגע הזה ינצל כראוי.
(כמו שכל יום החת"ת הוא מיוחד, יש להשתדל שלא להפסיד יום).

ספר המצות / מצות לא תעשה ק"ו, מצות עשה פ"ז

היום מתחילים סדרה חדשה של הלכות ברמב"ם הנקראות הלכות תמורה. לומדים 2 מצוות בהלכות תמורה- החלפה.

- מצות לא תעשה ק"ו**- אם אדם בחר בכש (למשל) לקרבן, הוא לא יכול לשנות את דעתו, אם הוא רוצה להשאיר את הכבש אצלו ולהביא אחד אחר לקרבן. המצוה הזו אומרת לנו שאיננו יכולים לעשות זאת. ברגע שהחלט איזו בהמה מובאת לקרבן, היא הופכת לקדושה, ואסור להחליפה בבהמה אחרת.
- מצות עשה פ"ז**- אם מישהו מנסה להחליף את הבהמה שמקריב לקרבן שניהם נהיים קדושים ומקריבים את שניהם לקרבנות.

רמב"ם / הלכות תמורה פרקים א', ב', ג'

היום לומדים על תמורה - החלפה.

פרק א'- הרמב"ם אומר שאסור להחליף בהמה אחת בבהמה אחרת ברגע שהקדישו את הבהמה הראשונה לקרבן. אם עושים זאת, הענש הוא מלקות. ועדין הבהמה שהחלפה גם היא נעשית קדושה (וכך יש שתי בהמות טהורות) הרמב"ם אומר לאלו אנשים הכוונה ועל אלו קרבנות.

פרק ב' - הרמב"ם מסביר אלו מלים אנשים אומרים כדי שתהיה תמורה, ומתי זה נחשב שעברו על עברה.

פרק ג' - אם אדם עשה תמורה, מה עושים עם הבהמה? בפרק זה הרמב"ם מלמד מה לעשות עם הבהמה. זה תלוי באיזו בהמה החליפו אותה.

דַּרְכֵי הַחֲסִידוֹת / לַחֲיוֹת עִם פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ - וִירָא

בְּחֻמֵשׁ לּוֹמְדִים שְׁאֲבָרְהֶם אָבִינוּ בְּנֵה אֶהְיֶה בְּעֵצָם מְלוֹן חוֹפְשֵׁי וּמְסַעְדָה בְּאִמְצַע הַמְדַבֵּר. אֲבָרְהֶם הַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ כְּבֵית חַב"ד לְלַמֵּד אֲנָשִׁים עַל ה'.

קוֹדֵם כָּל הָיָה נוֹתֵן לָהֶם אֲכָל חֲנָם וְאָמַר לָהֶם שֶׁהֵם לֹא צְרִיכִים לְשֵׁלֵם לוֹ, הֵם צְרִיכִים לְהוֹדוֹת לַה' שֶׁבָּרָא אֶת הָאֶכֶל.

אוּלַם אִם הֵם לֹא הִסְפִּימוּ לְכַדֵּשׁ שֶׁה' בָּרָא אֶת הָאֶכֶל, אֲבָרְהֶם הַפֶּךָ קֶשֶׁה אֲתָם. הוּא אָמַר לָהֶם שֶׁעֲלֵיהֶם לְשֵׁלֵם אֶת הַשְׁוִי הָאֲמִתִּי שֶׁל כָּל מֵה שְׁאֲכָלוּ- הִרְבָּה מְאֹד בְּסָף. בְּסוּף, הֵם הִבְחִינוּ שְׁאֲבָרְהֶם צוֹדֵק וְהַחֲלוּ לְהֵאֱמִין בֵּה'.

חֲסִידוֹת מְסַבְּרִיהַ שְׁלוֹמְדִים לְקַח חֲשׁוֹב מֵאֲבָרְהֶם אָבִינוּ אִיךְ עָלִינוּ לְהִתְנַהֵג. אֲפִילוּ אִם רוֹצִים לְהִיּוֹת טוֹבִים, עָלִינוּ לְוֹדָא שֶׁהַנְּחֻמְדוֹת שֶׁלָנוּ הֵיא מְסַבָּה טוֹבָה לֹא רַק בְּגִלְל שְׁגוּרִם לָנוּ לְהִרְגִישׁ טוֹב. רוֹאִים שְׁאֲבָרְהֶם אָבִינוּ הִתְנַהֵג בְּקִשְׁיוֹת עִם הָאוֹרְחִים כְּאֲשֶׁר הָיָה צְרִיךְ לְנַהֵג בָּהּ, אֲפִילוּ שֶׁזֶה בְּטַח לֹא גָרַם לוֹ לְהִרְגִישׁ טוֹב וְנִעִים. אֲבָרְהֶם אָבִינוּ רָצָה לְהִיּוֹת נְחֻמֵּד כְּדֵי שִׁיּוֹתֵר אֲנָשִׁים יֵאֱמִינוּ בֵּה'.

כְּאֲשֶׁר הוֹלְכִים בְּרְחוֹב וּמְחִיכִים וְאוֹמְרִים שְׁלוֹם לְאֲנָשִׁים, הַדַּבֵּר לֹא צְרִיךְ לְהִיּוֹת כִּיּוֹן שְׁכַף אָנוּ מְרַגְּשִׁים טוֹב עִם עֲצִמְנוּ. עָלִינוּ לְזַכֵּר שֶׁיֵּשׁ לְכַדֵּשׁ סִבָּה, לַעֲשׂוֹת קְדוּשָׁה ה'.

(רְאוּ קוֹנְטֵרַס "וּמַעֲיָן" מֵאֲמַר א')

תַּפְּלָה / רַק עַל קִטְעַ אֶחָד

מְקַדֵּשׁ לְעֵלוּי נִשְׁמַת סְבַתְנוּ הָאֶהוּבָה נְחֻמָּה צִיפָה בַּת ר' שְׁמַעְיָה ע"ה גוֹדְמָן

מִיּוֹת הַתַּפְּלָה נוֹעְדוּ לְסַיֵּעַ לְאֲדָם לְהִרְגִישׁ תְּחוּשׁוֹת מִיְחָדוֹת. הֵן עוֹזְרוֹת לְאֲדָם לְעִמּוֹד כְּרֹאֵי לִפְנֵי ה' וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְמַלֵּא אֶת צְרִיכוֹ. הֵן מְסַיְעוֹת לְרָצוֹת לְקַיֵּם אֶת רְצוֹן ה' בְּכָל עֵת.

מַה קוֹרָה אִם מִתַּפְּלִים מְדִי יוֹם וְהַדַּבֵּר לֹא מְשַׁנֵּה אֶת הַהִרְגִּישָׁה שֶׁל הָאֲדָם? עַל יְדֵי הַתְּבוֹנְנוֹת, מְחַשְׁבָה עַל הַמְּלִים שְׁאוֹמְרִים, נִתְחִיל לְחוּשׁ כְּה'!

הַמְחַשְׁבָה עַל מִיּוֹת הַתַּפְּלָה יְכוּלָה לְאַרְךְ זְמַן. לֹא כָלֵם יְכוּלִים לְהַקְדִישׁ הִרְבָּה זְמַן לְתַפְּלָה אֶרוּכָה. הַעֲצָה לְמִי שְׁאִינוּ יְכוּלִים לְהַקְדִישׁ הִרְבָּה זְמַן הֵיא לְחַשֵּׁב רַק עַל קִטְעַ אֶחָד מִתּוֹךְ הַתַּפְּלָה מְדִי יוֹם. בְּיוֹם לְמַחֲרָת, לְחַשֵּׁב עַל הַקִּטְעַ שֶׁבָּא אַחֲרָיו.

דָּרָךְ זֶה הִיְתָה יְדוּעָה כְּעִבּוּדָה שֶׁל קְבוּצַת חֲסִידִים, מְדִי יוֹם הַתְּבוֹנְנוּ בְּחֻלְק אֶחָד מֵהַתַּפְּלָה וְסִימְנוּ אֶת הַמְּקוֹם בְּסִדּוֹר שְׁלָהֶם. בְּיוֹם לְמַחֲרָת, הֵם הַמְּשִׁיכוּ בְּהַתְּבוֹנְנוֹת מֵהַמְּקוֹם שֶׁסִּימְנוּ וּכְשִׁימְנוּ סִימְנוּ אֶת הַמְּקוֹם שֶׁבּוֹ עָצָר.

(רְאֵה אֲגוּרוֹת קוֹדֵשׁ חֻלְק י"ט עִמּוֹד 195)

גְּאוּלָּה וּמְשִׁיחַ / הָאִי שֶׁל גְּאוּלָּה

מְקַדֵּשׁ לְעֵלוּי נִשְׁמַת סְבַתְנוּ הָאֶהוּבָה מְרִים צִימְעַל בַּת הַרְבּ יוֹסֵף בְּרוּךְ ע"ה פְּרִיֶדְמָן

מַהִי גְּאוּלָּה? בְּלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ הַשֵּׁם הַנִּתֵּן לְדַבֵּר מְסִים הוּא הַמְּעַנִּיק לוֹ חַיּוֹת וּמְגִלָּה לָנוּ אֶת מַהוּתוֹ. גְּאוּלָּה כּוֹלֶלֶת אֶת אוֹתָן אוֹתִיּוֹת כְּמוֹ גוֹלָה - גְּלוּת בְּתוֹסְפַת א'.

בְּאֲמַת, אִין זֶה עוֹלָם חֲדָשׁ עִם דְּבָרִים שׁוֹנִים מִמָּה שֶׁהָיָה בְּגְלוּת, הַכָּל אוֹתוֹ דַּבֵּר כְּמוֹ בְּזְמַן הַגּוֹלָה- רַק עִם א'. מַהִי הָאִי הַזֶּה?

1. **א'-ה'**. כלם וכל דבר בעולם ידעו את ה' ולכן לא יקרו עוד דברים רעים ולא יהיה עוד מה שיכול להסתיר על ה'.
 2. **א'-אאלפך חכמה** – למוד תורה. כל דבר בעולם יעזר ליהודי לחיות כפי שה' רוצה שיהודי יחיה וכפי שכתב בתורה.
 3. **א בכתיב מלא – אל"ף ובהפוך אותיות "פלא"** – נס. נוכח לראות את הסודות המפלאים שה' טמן בתורה.
- יש לנו טעם של כך בגלות, באשר לומדים חסידות. בזמן הגאולה נאמר "אה" כל דבר שלומדים כעת בגלות יהיה הגיוני ונוכל לראות אותו בעינינו.
(ראה שיחת פרשת אמור ה'תנש"א)